

PRIKAZI SADRŽAJA STRANIH GLAZBENIH ČASOPISA

THE MUSICAL TIMES

February 1981, vol. CXXII, no. 1656

Vaughan D.: *Orchestral Sound in Concert Halls*
—2

Walsh S.: *Messages from Budapest*

Rowland C.: *David Blake's Clarinet Quintet*

Meckna M.: *Fricker's 60th birthday festival*

Jarman D.: *The completed Lulu*

Temperley N.: *Organ Settings of English Psalm
Tunes*

March 1981, vol. CXXII, no. 1657

Suchoff B.: *The New York Bartok Archive*

Wightman A.: *Szymanowski, Bartok and the Violin*

Kecskemeti I.: *A Chopin-Bartok-Kodaly Analogy*

Vaughan D.: *Orchestral Sound in Concert Halls*
—3

Potter K.: *Boulez and Stockhausen, Bennett and Cardew*

Jones A. and a.: *The New Grove*

April 1981, vol. CXXII, no. 1658

Brendel A.: *Liszt's »Bitterness of Heart«*

Boyd M.: *The Trumpet Major*

Garden E.: *A Note on Tchaikovsky's First Piano Concerto*

Hogwood C., Puffett D.: *The New Grove* —2

Hodge B.: *A New Frescobaldi Attribution*

May 1981, vol. CXXII, no. 1659

Hoorickx R.: *An Unkown Schubert Letter*

Hamilton I.: *Anna Karenina: an operatic version*

O'Loughlin N.: *Stradella's »Santa Pelagia«*

Webster J.: *Sonata Formed*

Smith J. and a.: *The New Grove* —3

Gifford G.: *The Robinson College Organ*

Book Reviews, Record Reviews, Music Reviews, Music in London, Reports, Church and Organ Music, Festival Plans, Competitions...

BOLLETTINO CECILIANO

Papinutti E.: *Povero Maestro Casimiri (Gennaio 1981)*

Orlandini G.: *Il canto dell'Assemblea (Marzo 1981)*

Baratta R.: *Note sul canto romano (Maggio 1981)*

PRIKAZI

Stanislav Preprek: *ČETIRI MISE Petrovaradin, 1980.*

Stanislav Preprek (Šid, 21. IV. 1900.) plodan je skladatelj instrumentalnih i vokalnih djela, a među njima znatan dio pripada duhovnim skladbama. Među njima je i dvadeset šest misa. Četiri od njih objavio je župni ured sv. Jurja u Petrovaradinu. To su: *Misa I. u čast sv. Roku, Misa XVIII. u čast sv. Dimitriju, Misa XXII. »Dodi kraljevstvo Tvoje«* te *Misa XXVI. Presvetoj Euharistiji*. Prva od njih pripada ranijem razdoblju Preprekova stvaranja: nastala je 1939/43., druga 1977., treća 1978., a četvrta 1979/80.

Sve ove mise imaju neka zajednička obilježja: sve su napisane za jednoglasni zbor s orguljama, melodi-ka im je jednostavna, dijatonska, a harmonijski jezik temelji se na klasično-romantičnim principima. Iz ovoga proizlazi da su vrlo prikladne i za izvođenje od manjih i manje iskusnih zborova, što je i bila autorova namjera. Ali unatoč ovakvoj didaktičkoj namjeni umjetnički dojam ovih misa nije okrnjen.

U svakoj misi postoji tonalitetско јединство s manjim otklonima u susjedne tonalitete unutar pojedinih

stavaka. Treća i četvrta od navedenih misa zadržavaju temeljni tonalitet u svim stavcima: F-dur, odnosno Es-dur. U drugoj misi u A-duru dva su stavka u subdominantnom tonalitetu D-dur. Najveće odstupanje u tom smislu pokazuje prva od misa, čiji je osnovni tonalitet F-dur, a dva stavka su u nesrodnom Es-duru.

Mise imaju i svoje ritamske osobnosti: prva se temelji na slobodnom koralnom ritmu (možda ne bi trebalo odvajati taktim crtama, već onako kako je učinjeno u »Slavi« treće mise: malim crticama): ritam druge razvija se u okviru metričke strukture dvodijelne ili trodijelne mjere, a u trećoj i četvrtoj nalaze se oba tipa ritma. Osim toga sve mise osim prve, koja je — razumljivo — izgrađena na recitativnom principu, pokazuju melodijsko-harmonijsko јединство u pojedinim stavcima.

Izdanje je grafički vrlo lijepo opremljeno. Sadrži sliku skladatelja i kratak (nepotpisani) prikaz njegova stvaralaštva.

Nikša NJIRIĆ

MUZIKOLOŠKI ZBORNIK, zvezek XVI,
Ljubljana, 1980.

Pedagoško-znanstvena sekcija za muzikologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani, izdavač Muzikološkog zbornika, uredna je u izdavanju zbornika; to znači da uglavnom nema dvobroja i nema velikih zakašnjenja. Pred nama je XVI. zvezak što se je pojavio koncem prošle godine. Sadrži osam priloga i na koncu kazalo imena. Od tih osam priloga pet ih je na slovenskom jeziku, dva na njemačkom i jedan na engleskom. Prilozi na slovenskom jeziku imaju sažetak na engleskom, a prilozi na stranim jezicima imaju sažetak na slovenskom. Ovo je jedan od rijetkih brojeva zbornika u kojem nema nijedan prilog kojeg hrvatskog muzikologa ili glazbenika. Prije nego spomenemo priloge napomenimo da je izlazak ovoga broja omogućila organizacija *Sklad Boris Kidrič*; kad bi se naše radne i druge organizacije u tome malo više ugledale u njih!

O zbirci latinskih duhovnih skladbi za veće crkvene svečanosti za zborove od četveroglasnih do osmeroglasnih piše Jože Sivec u članku *Zbirka »Soboles musica« (Nürnberg 1602) Daniela Lagkherja*. Pisac, među ostalim, napominje da je ta zbirka izišla prije Lukičevih moteta.

Volker Kalisch iz Adliswila u svom prilogu *Bemerkungen zu Gustav Mahler's Kindertotenliedern dargestellt am Beispiel des zweiten* analitički nastoji istražiti u kojoj su mjeri Mahlerove »Kindertotenlieder« karakteristične za čitav Mahlerov opus i koji su literarni i psihološki motivi Mahlera uputili na Rückertovu poeziju.

Češki muzikolog Jaroslav Jiránek iz Praga iz bogatog i raznovrsnog Janačekova opusa nastoji izvući njegove estetske principe. Janaček je, naime, bio skladatelj, književnik i glazbeni pedagog (glazbeno-teorijski i folklorističko-etnografski predmeti). Jiránek u svom napisu *Janaček's Aesthetics* sintetizira u pet točaka Janačekove estetsko-tehničke glazbene principe. *Samospevi J. Pavčiča* predmet su zanimanja Marice Spendal iz Maribora. Josip Pavčič (1870—1949.) slovenski je skladatelj koji je svojim »samospevima« slovensku literaturu digao na višu razinu. Za literarne predloške uzimao je stihove ponajboljih slovenskih pjesnika (npr. Župančiča).

Franc Šturm je poginuo 1943. u tridesetprvoj godini života. Studirao je kod Osterca. Počeo je skladati u četvrttotskoj glazbi. O njegovu oduševljenju za barokne oblike u vrijeme studija piše Katarina Bedina iz Ljubljane u članku *Primer Sturmvega mišljenja barokne oblike*.

Muzikološki zbornik donosi još jedan prilog iz Praga od Josefa Beka *Musik als Ausdrucks- und Mitteilungssystem* u kojem autor govori o tome u kojoj je mjeri glazba uistinu izražajno i oblikujuće sredstvo čovjeka i njegove egzistencije. Ovaj je, dakle, kratki prilog filozofsko-estetične naravi o glazbi.